

Roma Ta Kafa Wahayi — Lamba Ta Bakwai

Rigimar Karshe: Alamar Roma a Cikin Annabcin Adventist da Rufe Lokacin Jarrabawa

Jeff Pippenger
2024-08-17

Muna yin la'akari da layuka shida na tarihi a cikin tarihin Adventism inda muhawarori game da alamar Roma su ne batun. Muna amfani da tsarin ruwan sama na karshe, wanda yake “layi bisa layi” daga “nan kaɗan” da “can kaɗan.” Mun fara ne da gano cewa muhawara ta farko game da alamar Roma tana misalta muhawarar yanzu, sabili da haka tana jaddada cewa muna yanzu a cikin muhawara ta karshe kafin lokacin jinkai ya rufe.

Muhimmancin wannan muhawara ta karshe game da alamar Roma kuma ayoyi na goma zuwa na goma sha shida na Daniyel goma sha ɗaya suna wakiltarsa, waɗanda suke zama misalin tarihin boye na aya ta arba'in ta Daniyel goma sha ɗaya. Tarihin aya ta arba'in yana kai ɗalibin annabci zuwa 1989 da rushewar Tarayyar Soviet kamar yadda aka wakilta a aya ta goma. Aya ta gaba, wato aya ta arba'in da ɗaya, wadda take bayyana dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba a Amurka, aya ta goma sha shida tana zama misalinta. Ruhun wahayi ya bayyana cewa abin da aka hatimce shi ne “ɓangaren littafin Daniyel da ya shafi kwanaki na karshe.”

1989 har zuwa dokar Lahadi shi ne ɓangaren da aka hatimce na kwanaki na karshe, kuma an yi masa alama ta misali a cikin ayoyi na goma zuwa goma sha shida. Saboda haka, karuwa cikin sani ce take kaiwa ga rufe lokacin jinkai ga 'yan Adventist masu kiyaye Asabar ta bakwai, domin lokacin jinkain Adventism a Amurka yana karewa ne a dokar Lahadi. A cikin ayoyi na goma zuwa goma sha shida mun sami aya ta goma sha huɗu, wadda take nuna cewa “'yan fashi” na mutanen Allah ne suke tabbatar da wahayin.

Saboda haka, gardamar Millerite da aka wakilta a kan jadawalin majagaba na 1843 ita ce gardama ta farko ta Roma a cikin tarihin Adventism. Gaskiyar cewa wannan gardama ɗaya tak ta sake dawowa, tana sanar da duk wanda yake so ya gani cewa Yesu, a matsayinsa na Alfa da Omega, kullum yana kwatanta karshen da farko. Gardamar da ake ciki a yanzu ita ce gardama ta karshe wadda take tantance budurwai masu hikima da marasa hikima.

Tsanantacciyar dabarar annabci tana koyar da cewa dubu ɗari da arba'in da huɗu da huɗu suna kaiwa ga cikakkiyar haɗin kai kafin rufe kofarsu ta jarrabawa a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba. Wutar tacewa ta Manzoni Alkawari na Malachi tana yanzu tsarkake Lawiyawa kamar zinariya da azurfa. Mutumin Goga na Kura yana yanzu tsarkake filinsa da kalmomin gaskiya.

“Wanda shelarsa take cikin hannunsa, zai kuma tsabtace masussukarsa sarai, ya tattara alkamarinsa cikin rumbu.” Matiyu 3:12. Wannan yana ɗaya daga cikin lokutan tsarkakewa ne. Ta wurin kalmomin gaskiya, ana rarrabe kaifayin daga alkama. Domin sun cika da son banza da kuma ganin kansu masu adalci fiye da kima har ba su iya karɓar tsawatawa ba, kuma suna ƙaunar duniya ƙwarai har ba su iya amincewa da rayuwar tawali'u ba, da yawa suka juya baya

ga Yesu. Har yanzu mutane da yawa suna yin abu daya. A yau ana gwada rayuka kamar yadda aka gwada waɗancan almajiran a majami'ar Kafarnahum. Sa'ad da aka kai gaskiya zuwa cikin zuciya, sai su ga cewa rayuwarsu ba ta daidai da nufin Allah. Suna ganin bukatar cikakken canji a cikin kansu; amma ba su shirye su dauki aikin musun kai ba. Saboda haka sukan yi fushi sa'ad da aka tona zunubansu. Sukan tafi cikin ɓacin rai, kamar yadda almajiran suka bar Yesu, suna gunaguni, 'Wannan magana ce mai wuya; wa zai iya saurare ta?'" The Desire of Ages, 392.

Gaskiyar cewa ayoyi goma sha shida na farko su ne farkon annabcin ƙarshe na Daniyel, kuma cewa waɗannan ayoyin sun yi daidai da ayoyi shida na ƙarshe na babin, yana nuna cewa Alfa da Omega yana amfani da ayoyin da suke a farkon domin cika rabuwa ta ƙarshe tsakanin masu hikima da mugaye, kamar yadda Daniyel ya wakilta a babi na goma sha biyu, wadda yanzu take faruwa.

Shaida ta uku ga muhimmancin wannan gardama ita ce gaskiyar cewa wahayi, ta wurin rubuce-rubucen Sister White, a sarari yana tabbatar da jadawalin majagaba na 1843, wanda yake wakiltar gardamar Roma a aya ta goma sha huɗu. Gardamar farko tana wakiltar gardamar ƙarshe, kuma amincewar da aka yi da ita ta wurin wahayi ga fahimtar Millerites game da “'yan fashi na mutanenka” na aya ta goma sha huɗu na nufin cewa, idan aka ƙi wannan tushen gaskiya, a lokaci guda ana ƙin ikon Ruhun Annabci ne. Daidai da shaidu biyun da suka gabata waɗanda suke jaddada cewa wannan gardama tana faruwa ne dab da rufewar lokacin gwaji, akwai tabbacin cewa ruɗin ƙarshe, wato na kololuwa, ga waɗanda suke iƙirarin tsayawa ga Ruhun Annabci, shi ne ƙin Ruhun Annabci.

“Shaidan yana... ta ci gaba da matsa karya ta shiga—domin ya bijire da mutane daga gaskiya. Ruɗin Shaidan na ƙarshe ƙwarai zai zama ya mayar da shaidar Ruhun Allah ba ta da wani tasiri. ‘Inda babu wahayi, jama’a sukan hallaka’ (Karin Magana 29:18). Shaidan zai yi aiki da dabara ƙwarai, ta hanyoyi dabam-dabam kuma ta wurin wakilai mabambanta, domin ya girgiza dogaro da mutanen Allah na ragowa suke yi ga shaidar gaskiya.”

“Za a hura wani ƙiyayya a kan Shaidun da take ta shaidan ce. Ayyukan Shaidan kuwa za su kasance domin su girgiza bangaskiyar iƙkilisiyoyi a cikinsu, saboda wannan dalili: Shaidan ba zai iya samun hanya mai sarai haka ba ta shigar da ruɗunsa da ɗaure rayuka a cikin yaudarorinsa ba idan ana sauraron gargadi, da tsawatawa, da shawarwarin Ruhun Allah.” Selected Messages, littafi na 1, 48.

Mayar da “shaidar Ruhun Allah” ta zama marar tasiri, ko kuma ƙin amincewa da ikon ta ta wurin rubuce-rubucen Ellen White, shi ne “ruɗu na ƙarshe ƙwarai na Shaidan.” 'Yar'uwa White ta rubuta cewa an “nuna” mata cewa “jadawalin 1843 hannun Ubangiji ne ya shirya da shi, kuma bai kamata a canja shi ba.” Sashen da ya gabata yana danganta ƙin amincewa da ikon Ruhun Annabci kai tsaye da wahayin kwanaki na ƙarshe, gama dukan annabawa sun fi magana kai tsaye game da kwanaki na ƙarshe. Saboda haka, sa'ad da Daniyel ya ce a aya ta goma sha huɗu cewa “'yan fashi” suna kafa wahayin, wahayin Sulemanu ne na Misalai 29:18, wanda ya ce waɗanda ba su da wahayi “suna hallaka,” kuma kalmar “hallaka” na nufin “a mayar da mutum tsirara”.

Saboda haka, “su hallaka” yana nuni da cewa waɗanda suke iƙirarin suna tsayawa ga Ruhun Annabci a kwanaki na ƙarshe, amma suna ƙin ikon da aka wakilta a cikinsa, sukan zama tsirara, su kuma hallaka; wannan kuwa kwatanci ne na Laodiceyawa, waɗanda suke “matalauta abin tausayi, da marasa jin daɗi, da matalauta, da makafi, da tsirara.” An ba su shawara su sayi “farin tufafi, domin a tufatar da kai, kada kuma kunyar tsirancinka ta bayyana.” Idan suka ƙi wannan shawara, sai a tofar da su daga bakin Ubangiji.

Saboda haka, mun sami wata ƙarin shaida cewa wannan tsiraici yana bayyana ne gab da lokacin da ƙofar jarrabawa za ta rufe. A dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba, waɗannan rayuka tsirara za su karɓi alamar dabbar, yayinda ake kifar da su, kamar yadda aka wakilta a aya ta arba'in da ɗaya na Daniyel goma sha ɗaya. Dalilin da za a kifar da su kuwa shi ne domin sun ƙi ikon Ruhun Annabci, wanda yake tallafa wa taswirar majagaba ta 1843, wadda take wakiltar harsasan Adventism, kuma ta ƙunshi “mabuɗin” da yake tabbatar da wahayin tare da tantancewar cewa Roma ita ce ikon da aka wakilta a matsayin “’yan fashin mutanenka” a aya ta goma sha huɗu.

“Abu ɗaya tabbatacce ne: waɗannan ’yan Adventist na Rana ta Bakwai da suka tsaya ƙarƙashin tutar Shaidan za su fara yin watsi da bangaskiyarsu ga gargade-gargade da tsawatawa da suke ƙunshe cikin Shaidun Ruhun Allah.

“Ana yin kira zuwa ga ƙarin keɓe kai ga Allah da kuma hidima mafi tsarki, kuma za a ci gaba da yin shi. Wasu da a yanzu suke bayyana shawarwarin Shaidan za su dawo cikin hankalinsu. Akwai waɗanda suke a muhimman matsayi na amana waɗanda ba su fahimci gaskiyar wannan lokaci ba. Dole ne a kai musu saƙon. Idan suka karɓe shi, Almasihu zai karɓe su, kuma zai mai da su abokan aiki tare da shi. Amma idan suka ƙi sauraron saƙon, za su ɗauki matsayinsu a ƙarƙashin baƙar tuta ta Yariman Duhu.

“An umurce ni in faɗa cewa gaskiya mai daraja ta wannan zamani tana ƙara bayyana da tsabta ga tunanin mutane. A wata ma’ana ta musamman, maza da mata su ci naman Almasihu, su kuma sha jininsa. Za a sami bunkasar fahimta, gama gaskiya tana da ikon ci gaba da faɗaɗa a koda yausha. Mahaliccin gaskiya na allahntaka zai shiga cikin tarayya mafi kusa, har ma mafi kusa, da waɗanda suke ci gaba da nema su san shi. Yayin da mutanen Allah suke karɓar kalmarsa a matsayin gurasar sama, za su sani cewa fitowarsa an shirya ta kamar safiya. Za su karɓi ƙarfin ruhaniya, kamar yadda jiki yake karɓar ƙarfin jiki sa’ad da ake cin abinci.” Spalding and Magan, 305, 306.

A cikin talifinmu na ƙarshe mun gano cewa Uriah Smith shi ne gwarzon tawayen shekara ta 1863, gama shi ne ya gabatar da jeren zane na 1863 na jabu. Jeren zanen da ya fitar a shekara ta 1863 ya cire “lokuta bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida daga saƙon annabci na Adventism na Laodiceya, ta haka yana nuna farkon rushewar tushe a hankali-a-hankali, haka kuma farkon gina tushen jabu na Adventist na Laodiceya, wanda aka gina a kan yashi. Daga baya a tarihin Advent, fassararsa ta kansa game da sarkin arewa ta haifi ’ya’yan tsarin annabci nasa yayin da mutane suka rika gujewa ikkilisiya.

Ku yi hattara da annabawan ƙarya, waɗanda suke zuwa wurinku cikin tufafin tumaki, amma a ciki su kerkecin daji ne masu ƙwacewa. Za ku san su ta wurin ’ya’yansu. Ashe, mutane kan

tsinka inabi daga kaya ne, ko baure daga sarkakkiya? Haka ma kowane itace mai kyau yana haifar da 'ya'ya masu kyau; amma itace marar kyau yana haifar da 'ya'ya marasa kyau. Itace mai kyau ba zai iya haifar da 'ya'ya marasa kyau ba, haka kuma itace marar kyau ba zai iya haifar da 'ya'ya masu kyau ba. Kowane itace da ba ya haifar da 'ya'ya masu kyau ana sare shi, a jefa shi cikin wuta. Saboda haka, ta wurin 'ya'yansu za ku san su. Ba duk wanda yake ce mini, Ubangiji, Ubangiji, ne zai shiga mulkin sama ba; sai dai wanda yake aikata nufin Ubana wanda yake cikin sama. Da yawa za su ce mini a wannan rana, Ubangiji, Ubangiji, ba mu yi annabci da sunanka ba? Kuma da sunanka ba mu fitar da aljanu ba? Kuma da sunanka ba mu yi manyan ayyukan al'ajabi da yawa ba? Sa'an nan zan bayyana musu, Ban taba saninku ba; ku rabu da ni, ku masu aikata mugunta. Saboda haka, duk wanda ya ji wadannan maganganuna nawa, ya kuma aikata su, zan kamanta shi da mutum mai hikima, wanda ya gina gidansa a bisa dutse. Sai ruwan sama ya sauko, ambaliya ta zo, iskoki suka hura, suka bugi gidan nan; amma bai fadi ba, domin an kafa shi ne a bisa dutse. Kuma duk wanda ya ji wadannan maganganuna nawa, bai kuwa aikata su ba, za a kamanta shi da mutum marar hankali, wanda ya gina gidansa a bisa yashi. Sai ruwan sama ya sauko, ambaliya ta zo, iskoki suka hura, suka bugi gidan nan; sai ya fadi, kuma faduwar sa ta yi girma. Matiyu 7:15-27.

An kauce wa shugabancin Adventism na Bakwai na Laodicea a shekara ta 1989, tabbatacce kamar yadda aka kauce wa shugabancin cocin Yahudawa a lokacin haihuwar Almasihu.

“Mutane ba su san wannan ba, amma labarin ya cika sama da farin ciki. Da sha'awa mai zurfi kuma mafi taushi tsarkakan halittu daga duniyar haske suna janyuwa zuwa duniya. Dukan duniya ta fi haske saboda kasancewarsa. A saman tuddai na Baitalami kuwa, taron mala'iku marasa adadi sun tattaru. Suna jiran alama domin su shelanta labari mai dadi ga duniya. Da a ce shugabannin Isra'ila sun kasance masu aminci ga amanarsu, da sun iya tarayya cikin farin cikin shelar haihuwar Yesu. Amma yanzu an wuce su.”

“Allah yana shelantawa, ‘Zan zuba ruwa a kan mai kishi, da koguna masu gudu a kan kasa busasshiya.’ ‘Ga masu adalci haske yana bayyana a cikin duhu.’ Ishaya 44:3; Zabura 112:4. Ga wadanda suke neman haske, kuma suke karbarsa da farin ciki, haskoki masu haske daga kursiyin Allah za su haskaka.” _The Desire of Ages_, 47.

Lokacin karshe a cikin zuriyar Kristi shi ne haihuwarsa, kuma a wannan ne aka buɗe saƙon da zai gwada wannan tsara. Shekarar 1989 ita ce lokacin karshe ga 'yan takara waɗanda aka kira su su kasance cikin mutum ɗari da arba'in da huɗu na dubu. Tsarin annabcin Uriah Smith ya ƙi ainihin gaskiya na tushe waɗanda aka wakilta a kan jadawalin 1843. Waɗannan gaskiyar su ne “Dutse.”

“Gargadin ya zo: Ba za a yarda wani abu ya shigo ba da zai girgiza harsashin bangaskiyar da muka kasance muna ginawa a kai tun daga lokacin da saƙon ya zo a shekarun 1842, 1843, da 1844. Ni ina cikin wannan saƙo, kuma tun daga wannan lokaci nake tsaye a gaban duniya, ina kasancewa mai aminci ga hasken da Allah ya ba mu. Ba ma da niyyar ɗauke ƙafafunmu daga kan dandamalin da aka sa su a kai ba, yayin da kowace rana muka nemi Ubangiji da addu'a mai zafi, muna neman haske. Kuna tsammani zan iya watsar da hasken da Allah ya ba ni? Zai kasance kamar Dutsen Zamani. Yana ta yi mini jagora tun daga lokacin da aka ba ni shi.”
Review and Herald, Afrilu 14, 1903.

A ranar 11 ga Satumba, 2001, ruwan sama na ƙarshe ya fara zubowa a hankali sa'ad da aka saki iskoki masu wakiltar Musulunci na Bala'i na uku, kuma Dokar Patriot ta nuna sauyi daga dokar Ingilishi zuwa dokar Roma, tana shelar ta annabci cewa ambaliyar ikon Paparoma ta fara gudana. Tsarin gwaji na ƙarshe ga gidan Adventism na Laodiceya ya fara, kuma "ruwan sama ya sauka, ambaliya ta zo, iskoki suka busa, suka bugi wannan gida; sai ya fādi: kuma fāduwarsa ta kasance babba."

Sakon da mala'ikan mai iko ya sanar a wancan lokaci ya bayyana cewa dukan al'ummai sun sha ruwan inabin Babila, kuma hanyoyin ƙarya na papal Roma da na Furotesta masu ridda, waƙanda aka ci gaba da runguma a hankali tun bayan tawaye na 1863, ana wakilta su da ruwan inabi (rukuna) na Babila.

Bayan waƙannan abubuwa kuma na ga wani mala'ika yana saukowa daga sama, yana da iko mai girma; kuma duniya ta haskaka da daukakarsa. Sai ya yi kira da ƙarfi da babbar murya, yana cewa, Babila babba ta fādi, ta fādi, ta zama mazaunin aljanu, da mafakar kowane mugun ruhu, da kejin kowane tsuntsu marar tsarki mai ƙyama. Gama dukan al'ummai sun sha ruwan inabin fushin fasikancinta, sarakunan duniya kuma sun yi fasikanci da ita, 'yan kasuwar duniya kuma sun arzuta ta wurin yalwar jin dadinta. Ru'ya ta Yohanna 18:1–3.

A lokacin babban baƙin ciki na 18 ga Yuli, 2020, tsarin gwaji ya ƙare ga cocin Seventh-day Adventist ta Laodicea, kuma tsarin gwajin waƙanda suke 'yan takarar kasancewa cikin dāri da dubu arba'in da huɗu ya fara. Sa'ad da Mika'ilu ya fara tada waƙannan 'yan takara a watan Yuli na 2023, sakon, wanda aka wakilta da mai a cikin misalin Adventism, ya sāke buɗewa. Ko bayan 11 ga Satumba, 2001, ko bayan Yuli 2023, an yi zubar mai, kuma sakon da aka buɗe a Yuli 2023, idan ya kai cikakken bunƙasa, shi ne sakon Kukan Tsakar Dare na misalin.

Yana farawa ne a lokacin gwaji a matsayin sakon ga budurwai masu hikima da marasa hikima, amma sai ya ƙaru ya zama sakon ƙarar murya mai ƙarfi. Wannan saƙo yana iso ne a lokacin dokar Lahadi da ke gabatowa nan ba da dadewa ba, kuma sa'ad da ya iso, murya ta biyu ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas tana kiran sauran garken Allah su fito daga Babila.

Sai na ji wata murya dabam daga sama, tana cewa, Ku fito daga cikinta, ya mutanena, domin kada ku yi tarayya cikin zunubanta, kuma domin kada ku karɓi wani abu daga annobinta. Gama zunubanta sun kai har sama, kuma Allah ya tuna da mugayen ayyukanta. Ru'ya ta Yohanna 18:4, 5.

Muryar farko ta aya ta ɗaya zuwa ta uku ta sanar da isowar lokacin gwaji, sa'an nan yayyafawar ruwan sama na ƙarshe ta fara. Muryar ta biyu tana bayyana ƙarshen wancan lokacin gwaji, kuma tana sanar da lokacin gwaji ga sauran garken Allah da har yanzu yake cikin Babila.

"Saboda haka, a cikin aikin ƙarshe domin gargadin duniya, ana yin kira guda biyu dabam ga ikilisiyoyi. Sakon mala'ika na biyu shi ne, 'Babylon ta fādi, ta fādi, waccan babbar birni, domin ta sa dukan al'ummai suka sha ruwan inabin fushin fasikancinta.' Kuma a cikin kira mai ƙarfi na sakon mala'ika na uku ana jin wata murya daga sama tana cewa, 'Ku fito daga cikinta, mutanena.'" Review and Herald, December 6, 1892.

A lokacin zubowar Ruhu Mai Tsarki ne ake cika kakkarfan ruɗin Bulus na 2 Tassalonikawa. Ko gwajin cocin Laodiceya na Seventh-day Adventist ne da ya fara a ranar 11 ga Satumba, 2001, ko kuma gwajin budurwai waɗanda suka fuskanci baƙin cikin ranar 18 ga Yuli, 2020, gwajin yana faruwa ne a lokacin zubowar Ruhu Mai Tsarki. Wannan zubowar tana wakiltar saƙon gwaji.

“Shafaffu waɗanda suke tsaye a gaban Ubangijin dukan duniya suna da matsayi wanda aka taɓa ba Shaidan a matsayin kerubin mai rufewa. Ta wurin tsarkakan halittun da suke kewaye da kursiyinsa, Ubangiji yana ci gaba da sadarwa marar yankewa da mazaunan duniya. Man zinariya yana wakiltar alherin da Allah yake ci gaba da ciyar da fitilun masu bi da shi, domin kada su yi rawa su mutu. Da ba domin ana zubo wannan mai mai tsarki daga sama cikin saƙonnin Ruhun Allah ba, da mugayen rundunoni sun mallaki cikakken iko a kan mutane.”

“Ana wulakanta Allah sa’ad da ba mu karɓi saƙonnin da yake aiko mana ba. Ta haka ne muke ƙin man zinariya wanda zai zuba a cikin rayukanmu domin a isar da shi ga waɗanda suke cikin duhu. Sa’ad da kiran zai zo, ‘Ga shi, ango yana zuwa; ku fita ku tarye shi,’ waɗanda ba su karɓi tsattsarkan man ba, waɗanda ba su riƙe alherin Kristi a cikin zukaɗansu ba, za su gane, kamar budurwai wawaye, cewa ba su shirya su taryi Ubangijinsu ba. Ba su da ikon, a cikin kansu, na samun man, kuma rayuwarsu ta lalace. Amma idan an roki Ruhu Mai Tsarki na Allah, idan muka yi roko kamar yadda Musa ya yi, ‘Ka nuna mini ɗaukakarka,’ za a zubo ƙaunar Allah a cikin zukaɗanmu. Ta wurin bututun zinariya, za a isar mana da man zinariya. ‘Ba da ƙarfi ba, ba kuwa da iko ba, sai dai ta wurin Ruhuna, in ji Ubangijin Runduna.’ Ta wurin karɓar haskoki masu haske na Ranar Adalci, ‘ya’yan Allah suna haskakawa kamar fitilu a cikin duniya.” Review and Herald, July 20, 1897.

Lokacin hatimta na dubu ɗari da arba'in da huɗu ya fara a ranar 11 ga Satumba, 2001, kuma yana wakiltar lokuta biyu na gwaji. Na farko shi ne gwaji na ƙarshe na ikkilisiyar Adventist ta Rana ta Bakwai ta Laodicea, na biyu kuwa na waɗanda suke batutuwan misalin budurwai goma. Domin mutum ya kasance ko dai budurwa mai hikima ko kuma budurwa marar hikima, dole ne dukan budurwan su fuskanci wani lokaci na jinkiri.

A tarihin Millerite, lokacin jinkiri ya fara ne da isowar mala’ika na biyu, wanda ya faru a bakin cikin farko. A wannan lokacin an wuce Furotestoci, waɗanda su ne zaɓaɓɓun mutanen tsohon alkawari na Allah. A ranar 18 ga Yuli, 2020, an wuce zaɓaɓɓun mutanen tsohon alkawari, kuma tsarin gwaji da ya faru a lokacin jinkiri a tarihin Millerite ya fara maimaituwa. Sa’an nan aka haɓaka saƙon Kukan Tsakar Dare a tarihin Millerite, kamar yadda a halin yanzu ake haɓaka shi. Sa’ad da ya iso cikakke a taron sansani na Exeter, sai aka bayyana su waye suke da saƙon (mai) kuma su waye ba su da shi. Zaɓaɓɓun mutanen tsohon alkawari a kowane ɗayan waɗannan tarihi su ne na farko da za a gwada kuma a wuce su.

“‘Zan ba ku sabuwar zuciyar, kuma zan sa sabon ruhu a cikinku.’ Na gaskata da dukan zuciyata cewa ana janye Ruhun Allah daga duniya, kuma waɗanda suka sami babban haske da dama, amma ba su yi amfani da su yadda ya kamata ba, su ne za a fara bari a baya. Sun kore Ruhun Allah ta wurin baƙanta masa rai. Aikin Shaidan a wannan zamani, na yin tasiri a kan zukaɗa, da kuma a kan ikkilisiyoyi da al’ummai, ya kamata ya girgiza kowane mai nazarin annabci. Ƙarshe ya kusa. Bari ikkilisiyoyinmu su tashi. Bari a sami ikon Allah mai tuba a cikin zukaɗan

mambobi ɗaya bayan ɗaya, sa'an nan kuma za mu ga zurfin motsin Ruhun Allah. Gafarar zunubi kaɗai ba ita ce cikakkiyar sakamakon mutuwar Yesu ba. Ya yi hadaya marar iyaka ba domin a kawar da zunubi kaɗai ba, amma domin a maido da ɗabi'ar mutum, a sake kawata ta, a sake gina ta daga kufayenta, a kuma mai da ita mai dacewa da gaban Allah.” Selected Messages, littafi na 3, 154.

A kowane ɗaya daga cikin lokutan gwajin nan biyu, waɗanda suka ki saƙon da aka buɗe masa hatimi suna karɓar ruɗin nan mai karfi na Bulus.

“Abu ne mai tsoaro a ɗauki da sauƙi gaskiyar da ta gamsar da fahimtarmu, ta kuma taɓa zukatanmu. Ba za mu iya ƙin gargadin da Allah cikin jinkai yake aiko mana ba tare da hukunci ba. An aiko da saƙo daga sama zuwa ga duniya a zamanin Nuhu, kuma ceton mutane ya rataya ne a kan yadda suka bi da wannan saƙo. Domin sun ƙi gargadin, an janye Ruhun Allah daga wannan jinsi mai zunubi, kuma suka hallaka a cikin ruwan tufana. A zamanin Ibrahim, jinkai ya daina roƙon mazauna Sodom masu laifi, kuma dukan su, ban da Lutu tare da matarsa da 'ya'yansa mata biyu, wutar da aka saukar daga sama ta cinye su. Haka ma a zamanin Almasihu. Dan Allah ya ce wa Yahudawan wannan tsara marasa bangaskiya, ‘An bar muku gidanku kufai.’ Yana duban kwanaki na ƙarshe, wannan ikon marar iyaka ɗin nan ya bayyana, game da waɗanda ‘ba su karɓi ƙaunar gaskiya ba, domin su sami ceto,’ cewa, ‘Saboda wannan ne Allah zai aiko musu da ruɗi mai karfi, har su gaskata ƙarya: domin a hukunta dukan waɗanda ba su gaskata gaskiya ba, amma suka ji daɗin rashin adalci.’ Yayin da suke ƙin koyarwar Kalmarsa, Allah yana janye Ruhunsa, ya kuma bar su ga ruɗe-ruɗen da suke ƙauna.” Early Writings, 46.

Za mu ci gaba da wannan bincike a talifi na gaba.